

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ ĮSTAIGŲ DARBUOTOJŲ DARBO
APMOKĖJIMO IR KOMISIJŲ NARIŲ ATLYGIO UŽ DARBĄ ĮSTATYMO NR. XIII-198
10 IR 11 STRAIPSNIŲ BEI 1, 2, 3, 4 IR 5 PRIEDŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
(TAP-22-1753) (22-13295(2))**

2022-10-07 Nr.

Vilnius

Rengėjas: Socialinės apsaugos ir darbo ministerija (kartu su Švietimo, mokslo ir sporto ministerija).

Tikslas: padidinti biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientus bei mokytojų, švietimo pagalbos specialistų, kitų pedagoginių darbuotojų, švietimo įstaigų vadovaujančių darbuotojų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientus, kad nustačius 840 Eur MMA ir 186 Eur pareiginės algos bazinį dydį (BD), minimalūs kvalifikuotų darbuotojų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai būtų didesni už nekvalifikuotų darbuotojų darbo užmokestį ir būtų užtikrintas teisingo apmokėjimo už darbą principo įgyvendinimas.

Esama situacija:

- Įstatymas reglamentuoja valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartį, darbo apmokėjimo sąlygas ir dydžius. Pareiginės algos pastovioji dalis apskaičiuojama atitinkamą pareiginės algos koeficientą dauginant iš pareiginės algos bazinio dydžio (BD 2022 m. – 181 Eur; 2023 m. – 186 Eur). Nekvalifikuotų darbuotojų pareiginė alga yra MMA dydžio (2022 m. – 730 Eur; 2023 m. – 840 Eur). Įstatymo 1–4 prieduose nurodytų darbuotojų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai nustatyti nurodant minimalią ir maksimalią ribas. Nuo 2023 m. sausio 1 d. didinant MMA ir BD atitinkamai turi būti peržiūrimi numatyti minimalūs koeficientai, kad kvalifikuotų darbuotojų alga būtų didesnė už nekvalifikuotų darbuotojų darbo užmokestį;
- Pedagoginių darbuotojų darbo apmokėjimo sąlygos detalčiai reglamentuojamos Įstatymo 5 priede. Mokytojų, pagalbos mokiniui specialistų pareiginės algos pastovioji dalis nustatoma, atsižvelgiant į pedagoginio darbo stažą, kvalifikacinę kategoriją ir veiklos sudėtingumą. Mokyklų vadovų, jų pavaduotojų ugdymui pareiginės algos pastovioji dalis nustatoma, atsižvelgiant į mokykloje ugdomų mokinių skaičių, pedagoginio darbo stažą ir veiklos sudėtingumą. Įstatymo 5 priede nurodytiems pedagoginiams darbuotojams, išskyrus švietimo pagalbos įstaigų vadovaujančius darbuotojus, nustatomas konkretus pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientas. Švietimo pagalbos įstaigų vadovaujantiems darbuotojams nustatomas koeficientų intervalas. Susitarime dėl Lietuvos švietimo politikos (2021–2030), Vyriausybės programos įgyvendinimo plane ir Lietuvos švietimo ir mokslo šakos kolektyvinėse sutartyse numatyta pasiekti, kad vidutinis mokytojų darbo užmokestis 2024 m. sudarytų 130 proc. šalies vidutinio darbo užmokesčio. Šiuo metu vidutinis mokytojų darbo užmokestis viršija šalies vidutinį darbo užmokestį apie 10 proc. (2022 m. II ketv. mokytojų darbo užmokestis buvo: bruto – 1963,3 Eur, neto – 1220,2 Eur). Siekiant šio rodiklio, sutarta mokytojų darbo užmokestį kasmet didinti ne mažiau kaip 10 proc. Tais pačiais tempais būtina didinti ir kitų pedagoginių darbuotojų darbo užmokestį. Taip pat numatyta pasiekti, kad mažiausias mokyklos vadovo pareiginės algos koeficientas 2024 m. būtų 40 proc. didesnis už didžiausią mokytojo koeficientą (šiuo metu 20 proc.).

- Įstatymo 5 priedo atitinkamuose punktuose nurodytiems pedagoginiams darbuotojams yra nustatytos mažesnės nei 36 val. per savaitę darbo laiko normos, todėl darbo laikas, proporcingai pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientų didinimui, turi būti palaipsniui ilginamas, kol jis pasieks 36 val. Mokytojų, dirbančių pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, netiesioginio darbo valandų skaičius nuo 2022 m. rugsėjo 1 d. sudaro tik 4 valandos iš 36 val. per savaitę (anksčiau sudarė tik 3 val.). To nepakanka, siekiant kokybiškai pasirengti ugdymo veikloms, todėl netiesioginio darbo valandų skaičių būtina palaipsniui didinti bent iki 6 val., atitinkamai mažinant tiesioginio darbo valandų skaičių.

Esmė: Siūloma:

- didinti minimalius pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientus, kad nuo 2023 m. sausio 1 d., nustačius 840 Eur MMA ir 186 Eur pareiginės algos bazinį dydį, kvalifikuotų darbuotojų minimalūs pareiginės algos pastoviosios dalies dydžiai būtų didesni už nekvalifikuotų darbuotojų darbo užmokestį. Atliepian poreikį suteikti galimybę biudžetinėms įstaigoms didinti pareiginės algos pastoviosios dalies dydžius aukštos kvalifikacijos specialistams, siūloma padidinti 1, 2, 3 ir 4 prieduose numatytų pareigybių pareiginės algos pastoviosios dalies maksimaliuosius koeficientus;
- mokytojų, švietimo pagalbos specialistų, auklėtojų, koncertmeisterių, akompaniatorių ir kitų pagalbos mokiniui specialistų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientus padidinti 9 proc., kad jų pareiginė alga (kartu su BD padidiniu iki 186 Eur) nuo 2023-01-01 išaugtų 12 proc.;
- mokyklų vadovų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientus padidinti 18,1 proc., kad mažiausias mokyklos vadovo pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientas 2023 m. būtų 30 proc. didesnis už didžiausią mokytojo koeficientą, o jų pareiginė alga (kartu su BD padidiniu iki 186 Eur) nuo 2023-01-01 išaugtų 21,4 proc. Tuo pačiu dydžiu siūloma didinti ir mokyklų vadovų pavaduotojų bei ugdymą organizuojančių skyrių vedėjų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientus, taip pat švietimo pagalbos įstaigų vadovaujančių darbuotojų pareiginės algos pastoviosios dalies minimalias koeficientų ribas ir atsisakyti pareiginės algos pastoviosios dalies maksimalių koeficientų ribų, užtikrinant, kad naujieji koeficientai būtų ne mažesni nei šiuo metu nustatytos maksimalios intervalų ribos;
- 2 valandomis padidinti (ne daugiau, nei didinami pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai) pedagoginių darbuotojų darbo laiko normas (netiesioginio darbo valandų skaičių), jei jos nesiekia 36 val. per savaitę, siekiant mažinti disproporcijas tarp skirtingų pedagoginių darbuotojų darbo laiko normų;
- nuo 2023 m. rugsėjo 1 d. 1 valanda padidinti mokytojų, dirbančių pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, netiesioginio darbo 3 val. skaičių, atitinkamai sumažinant tiesioginio darbo valandų skaičių (nekeičiant bendros 36 val. darbo laiko normos), kad ankstyvojo ugdymo mokytojai turėtų daugiau laiko pasirengti veikloms
- patikslinti, kad Įstatymo 10 str. 1 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nustatytų priemonių suma negali viršyti 30 proc. pareiginės algos pastoviosios dalies dydžio, o už budėjimą darbuotojui mokama Darbo kodekso nustatyta tvarka.

Lėšų poreikis Įstatymo 1, 2, 3 ir 4 prieduose numatytiems pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientų dydžiams padidinti 2023 m. – apie 30 mln. Eur valstybės biudžeto lėšų.

Įstatymo 5 priede numatytiems pedagoginių darbuotojų darbo apmokėjimo sąlygų pakeitimams įgyvendinti 2023 metų valstybės biudžeto projekte numatyta 147,2 mln. Eur.

Numatoma nauda: Biudžetinėse įstaigose darbuotojų, išskyrus pedagoginius darbuotojus, kurie gauna minimalius koeficientus dirba apie 25 tūkstančius. 2023 metais šių darbuotojų pareiginės algos pastovioji dalis, įvertinus ir tai, kad BD didėja iki 186 Eur, padidėtų A ir B lygio

darbuotojams nuo 120,6 iki 122 Eur, C lygio darbuotojams nuo 97,9 iki 99,4 Eur, administracijos padalinių vadovams ir jų pavaduotojams – nuo 142,6 iki 150,6 Eur, įstaigų vadovams ir jų pavaduotojams – nuo 153,6 iki 158,1 Eur. Bus sumažintos disproporcijos tarp pedagoginių darbuotojų darbo laiko normų. Ankstyvojo ugdymo mokytojai turės daugiau laiko pasirengti veikloms.

Derinimas: Projektas suderintas su Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Finansų ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Teisingumo ministerija, Krašto apsaugos ministerija, Kultūros ministerija, Lietuvos švietimo įstaigų vadovų profesine sąjunga.

Argumentai dėl Lietuvos švietimo darbuotojų profesinės sąjungos, Lietuvos švietimo ir mokslo profesinės sąjungos ir Lietuvos profesinės sąjungos „Solidarumas“ pastabų, į kurias neatsižvelgta, pateikti derinimo pažymoje.

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė pastabų ir pasiūlymų neturi.

Dalykinio vertinimo išvada. Siūlome įstatymo projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje kartu su kitais projektais, susijusiais su 2023 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektu.

Socialinės politikos grupės patarėja

Aušra Gratulevičienė

tel. +370 5 2098603, el.p. ausra.gratuleviciene@lrv.lt